

ITMS kód Projektu: 26140230002
ITMS kód Projektu: 26120130002

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Európska únia
Európsky sociálny fond

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Prioritná os:	Prioritná os 2 – Ďalšie vzdelávanie ako nástroj rozvoja LZ Prioritná os 4 – Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť BSK
Opatrenie:	2.1 Podpora ďalšieho vzdelávania 4.2 Zvyšovanie konkurencieschopnosti Bratislavského kraja prostredníctvom rozvoja terciárneho a ďalšieho vzdelávania
Prijímateľ:	Metodicko-pedagogické centrum
Názov projektu:	Profesijný a kariérový rast pedagogických zamestnancov
Kód ITMS projektu:	26140230002, 26120130002
Aktivita:	2.2 Tvorba a akreditácia programov kontinuálneho vzdelávania PZ a OZ

Program kontinuálneho vzdelávania

Špecifiká edukácie žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia

PaedDr. Darina Výbohá, PhD.
poverená zastupovaním generálnej riaditeľky
Metodicko-pedagogické centrum, Bratislava

Názov vzdelávacieho programu:

Špecifiká edukácie žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia

Zdôvodnenie vzdelávacieho programu:

Aktualizačné vzdelávanie reflektuje na aktuálne potreby a požiadavky pedagogických zamestnancov. Nakoľko problematika výchovy a vzdelávania žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia nemá podporu v akreditovaných vzdelávacích programoch, považujeme za prioritu podať pomocnú ruku tým pedagogickým zamestnancom, ktorí sa podieľajú na ich edukácii v primárnom stupni ich vzdelávania.

Potreba aktualizačného vzdelávacieho programu pre pedagogických zamestnancov sa opiera o Zákon 317/2009 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch v znení neskorších predpisov, kde v § 25 v bode 1 sa píše, že profesijný rozvoj je proces prehlbovania, zdokonaľovania a rozširovania kvalifikácie a profesijných kompetencií v súlade s najnovšími vedeckými poznatkami, spoločenskými potrebami a požiadavkami na výkon pedagogickej činnosti.

Okrem toho §39 v bode 1 špecifikuje, že cieľom aktualizačného vzdelávania pedagogického zamestnanca je aktualizácia profesijných kompetencií, potrebných na štandardný výkon pedagogickej činnosti.

Potreba predkladaného vzdelávacieho programu vyplýva aj zo Správy o stave a úrovni školskej integrácie v základnej škole v SR v školskom roku 2011/2012, kde štátna školská inšpekcia upozorňuje na nedostatky v individuálnych výchovno-vzdelávacích programoch, ktoré boli často formálne vypracované, neboli do nich zapracované alebo povrchne zapracované odporúčania poradenských zariadení, ojedinele odporúčania nekorešpondujú s diagnózou žiaka a pod. V programoch absentovali špecifiká vyplývajúce zo zdravotného znevýhodnenia, dôsledne sa neaplikovali vo výchovnovzdelávacom procese.

Nakoniec sa v správe uvádza aj odporúčanie pre MPC zvýšiť ponuku odborného vzdelávania pre pedagogických zamestnancov, týkajúcu sa školskej integrácie formou kreditového vzdelávania, zamerať ho na tréning stratégie učenia integrovaných žiakov, na individuálnu prácu s nimi, na vypracovanie IVVP.

Realizáciou uvedeného aktualizačného vzdelávacieho programu predpokladáme aktualizáciu osobnostných a profesijných kompetencií pedagogických zamestnancov na zabezpečovanie kvalitného vzdelávania pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia s prihliadnutím na ich schopnosti a zručnosti.

Druh kontinuálneho vzdelávania:

aktualizačné vzdelávanie

Forma kontinuálneho vzdelávania:

kombinovaná (prezenčná a dištančná forma)

Ciele vzdelávacieho programu:

Hlavný cieľ:

Aktualizovať profesijné kompetencie pedagogických zamestnancov v oblasti stratégií a metód rozvíjania vedomostí, spôsobilostí a zručností žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia.

Špecifické ciele:

- prehĺbiť poznatky o špecifikách osobnosti žiaka so stredným stupňom MP - poznávacích procesov, vlastností a stavov,

- rozvíjať schopnosť tvoriť školský vzdelávací program pre žiaka so stredným stupňom MP a pre žiaka s viacnásobným postihnutím s prítomným stredným stupňom MP,
- rozvíjať schopnosť tvoriť individuálny výchovno-vzdelávací program,
- rozvíjať kompetenciu realizovať didaktickú analýzu učiva,
- rozvíjať spôsobilosť vytvoriť úlohy a činnosti pre žiakov k dosiahnutiu edukačných cieľov,
- prehĺbiť schopnosť vybrať vhodné metódy a formy práce rozvíjajúce kompetencie žiakov so stredným stupňom MP,
- aplikovať vhodné a primerané stratégie v oblasti edukácie a špeciálnopedagogickej starostlivosti,
- rozšíriť znalosť o aplikácii Európskych pravidiel tvorby ľahko čitateľných a ľahko zrozumiteľných informácií pre ľudí s mentálnym postihnutím.

Obsah vzdelávacieho programu:**Modul 1: Východiská pre edukáciu žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia**

Téma	Forma	Časový rozsah
<ul style="list-style-type: none"> • Úroveň vlastných kompetencií a úroveň podporných systémov pri práci so žiakmi so stredným stupňom mentálneho postihnutia. 	prezenčne	2
<ul style="list-style-type: none"> • Žiak so stredným stupňom mentálneho postihnutia a jeho osobnosť. • Rozbor kazuistiky žiaka so stredným stupňom MP. • Rozbor kazuistiky žiaka s viacnásobným postihnutím s prítomným stredným stupňom MP. 	prezenčne	2 1 1
<ul style="list-style-type: none"> • Tvorba školských vzdelávacích programov pre žiakov so stredným stupňom MP. • Využívanie špecifických vyučovacích predmetov na odstraňovanie bariér postihnutia u žiakov so stredným stupňom MP a u žiakov s viacnásobným postihnutím s prítomným stredným stupňom MP. • Dosahovanie kľúčových kompetencií u žiaka vo variante B prostredníctvom edukačných cieľov. • Individuálny výchovno-vzdelávací plán pre žiaka so stredným stupňom MP a žiaka s viacnásobným postihnutím s prítomným mentálnym postihnutím. 	prezenčne	2 2 2 2
<ul style="list-style-type: none"> • Didaktická analýza učiva: <ul style="list-style-type: none"> - analýza predchádzajúcich vedomostí a skúseností žiaka - analýza základných pojmov a vzťahov v učive, - analýza základných činností vedúcich k osvojeniu si učiva, - analýza medzipredmetových vzťahov. 	prezenčne	1 1 1 1
<p>Výstup dištančnej formy vzdelávania: Vypracovaná čiastková didaktická analýza učiva vo vybranej oblasti, spracovaná v printovej podobe minimálne na dve normostrany, formát A4.</p>	dištančne	2
SPOLU		20

Modul 2: Práca so žiakom so stredným stupňom mentálneho postihnutia

Téma	Forma	Časový rozsah
<ul style="list-style-type: none"> • Možnosti výchovy a vzdelávania dieťaťa/žiaka so stredným stupňom MP a žiaka s viacnásobným postihnutím s prítomným stredným stupňom MP. • Vhodné stratégie výchovy a vzdelávania žiakov so stredným stupňom MP a žiakov s viacnásobným postihnutím s prítomným stredným stupňom MP: <ul style="list-style-type: none"> - poznanie efektívnych učebných štýlov žiakov s mentálnym postihnutím, - možnosti mozgovokompatibilného učenia, - žiak s mentálnym postihnutím ako subjekt vyučovacieho procesu – reálna možnosť alebo utópia? - metódy vytvárania poznatkov a poznatkovej sústavy, - metódy vytvárania spôsobilostí (poznávacích procesov), - metódy vytvárania zručností a návykov. 	prezenčne	1 2 2 1 3 2 1
<ul style="list-style-type: none"> • Európske pravidlá tvorby ľahko čitateľných a ľahko zrozumiteľných informácií pre ľudí s mentálnym postihnutím. 	prezenčne	3
Výstup dištančnej formy vzdelávania: Metodicky spracovaných 5 aktivít zameraných na rozvoj sociálnych zručností a poznávacích procesov žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia, resp. s mentálnym a pridruženým postihnutím, spracované v printovej podobe v rozsahu 5 normostrán, formát A4.	dištančne	5
SPOLU		20

Profil absolventa:

Absolvent vzdelávacieho programu dokáže vytvoriť školský vzdelávací program aj individuálny výchovno-vzdelávací plán pre prácu so žiakmi so stredným stupňom mentálneho postihnutia a prispôbiť obsah učiva vo všetkých predmetoch s rešpektovaním osobnosti žiaka v kontexte s edukačnými cieľmi a individuálnymi potrebami žiakov. Dokáže urobiť didaktickú analýzu učiva k tvorbe úloh a činností pre konkrétneho žiaka a následne navrhnuť a využívať primerané stratégie výchovy a vzdelávania. Dokáže vyhotoviť pracovné listy a iné texty v súlade s Európskymi pravidlami tvorby ľahko čitateľných a ľahko zrozumiteľných informácií pre ľudí s mentálnym postihnutím.

Rozsah vzdelávacieho programu:

Celkový počet hodín: 40 – z toho prezenčne 33 hodín a dištančne 7 hodín.

Trvanie vzdelávacieho programu:

najviac 10 mesiacov

Bližšie určená kategória, podkategória pedagogických zamestnancov; kariérový stupeň, kariérová pozícia:

Kategória pedagogických zamestnancov:

- učiteľ

Podkategória pedagogických zamestnancov:

- učiteľ pre primárne vzdelávanie,
- učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie.

Kariérový stupeň pedagogického zamestnanca:

- samostatný pedagogický zamestnanec,
- pedagogický zamestnanec s prvou atestáciou,
- pedagogický zamestnanec s druhou atestáciou.

Kariérová pozícia: -

Vyučovací predmet: -

Podmienky pre zaradenie uchádzačov na kontinuálne vzdelávanie:

Program kontinuálneho vzdelávania je určený pre učiteľa v uvedených podkategóriách a kariérovom stupni, ktorí spĺňajú kvalifikačný predpoklad vzdelania v súlade s vyhláškou MŠ SR č. 437/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov a ktorí majú absolvovaných **aspoň šesť mesiacov** pedagogickej činnosti (§ 35 ods. 9 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov).

Spôsob prihlasovania:

Písomná prihláška na kontinuálne vzdelávanie podpísaná uchádzačom. Riaditeľ školy na písomnej prihláške potvrdzuje zaradenie pedagogického zamestnanca do kariérového stupňa, kategórie a podkategórie. Riaditeľovi školy potvrdzuje prihlášku zriaďovateľ.

Spôsob preukázania príslušnosti k cieľovej skupine:

Ak riaditeľ školy nepotvrdí zaradenie pedagogického zamestnanca do kariérového stupňa, kategórie alebo podkategórie, posúdi poskytovateľ oprávnenie na jeho zaradenie na základe príslušných dokumentov, ktoré pedagogický zamestnanec predloží poskytovateľovi.

Spôsob ukončovania vzdelávania:

Vzdelávanie sa ukončuje záverečnou prezentáciou pred trojčlennou skúšobnou komisiou vymenovanou poskytovateľom vzdelávania.

Požiadavky na ukončenie vzdelávacieho programu:

1. Najmenej 80% účasť na prezenčnej forme vzdelávania.
2. Spracovanie výstupov z dištančnej formy vzdelávania.
3. Záverečná prezentácia vytvorená v programe PowerPoint s minimálnym rozsahom 15 snímok. Prezentácia má obsahovať praktickú ukážku didaktickej analýzy konkrétneho učiva pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia a z nej vyplývajúce stratégie výchovy a vzdelávania žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia s prihliadnutím na individuálne možnosti jednotlivcov.

ITMS kód Projektu: 26140230002
ITMS kód Projektu: 26120130002

Personálne zabezpečenie vzdelávacieho programu:

Garant:

PhDr. Margita Pinčáková, Spojená škola internátna, Masarykova 11175/20C, Prešov, učiteľ pre primárne vzdelávanie s druhou atestáciou. Garant spĺňa kvalifikačný predpoklad v zmysle § 43 ods. 4 a 5 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Lektori:

učitelia pre kontinuálne vzdelávanie, externí spolupracovníci: učitelia pre primárne vzdelávanie (učiteľ s aprobáciou pedagogika mentálne postihnutých s prvou atestáciou a minimálne päťročnou praxou) spĺňajúci kvalifikačné predpoklady. Lektori musia spĺňať podmienky Čl.2 bodu 12 Smernice 18/2009-R.

Finančné, materiálne zabezpečenie:

Vzdelávací program je financovaný z prostriedkov národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov a prostriedkov rozpočtu MPC.

V prípade viacdňových vzdelávacích podujatí bude ubytovanie a stravovanie hradené iba z prostriedkov národného projektu.

Cestovné náhrady účastníka vzdelávania hradí vysielajúca organizácia, resp. účastník sám.

Materiálne zabezpečenie:

- prezentačné vybavenie (tabuľa, fixky, flipchartový papier...),
- učebné zdroje (študijné texty).

Technické a informačné zabezpečenie:

Notebook, dataprojektor a USB kľúč pre lektora.

Návrh počtu kreditov:

Spolu 11 kreditov, z toho 8 kreditov za rozsah vzdelávania a 3 kredity za spôsob ukončenia vzdelávania.